

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

استاندارد مهارت و آموزشی

نقش برجسته کاری روی سفال

گروه برنامه ریزی درسی دستی و هنر

تاریخ شروع اعتبار: ۱۳۷۸/۵/۱

کد استاندارد: ۸-۹۲/۳۳/۱/۲

معاونت پژوهش و برنامه ریزی : تهران-خیابان
آزادی- نش چهارراه خوش- سازمان آموزش فنی و
حرفه‌ای کشور- طبقه پنجم
تلفن: ۶۶۹۴۱۵۱۶ دورنگار: ۶۶۹۴۱۲۷۲
کدپستی: ۱۳۴۵۶۵۳۸۶۸
EMAIL: INFO@IRANTVTO.IR

از کلیه صاحب نظران
تقاضا دارد پیشنهادات و
نظرات خود را درباره
این سند آموزشی به
نشانی‌های مذکور اعلام
نمایند.

دفتر طرح و برنامه های درسی: تهران- خیابان
آزادی- خ خوش شمالی- تقاطع خوش و نصرت -
ساختمان فناوری اطلاعات و ارتباطات- طبقه چهارم
تلفن: ۶۶۹۴۴۱۱۹ و ۶۶۹۴۴۱۲۰ دورنگار: ۶۶۹۴۴۱۱۷
کدپستی: ۱۴۵۷۷۷۳۶۳
EMAIL: DEVELOP@IRANTVTO.IR

خلاصه استاندارد

تعریف مفاهیم سطوح یادگیری	
آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل/اصول: به مفهوم میانی مطالب نظری/ توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار	
مشخصات عمومی شغل:	
نقش برجسته کاری روی سفال کسی است که با تاریخچه هنر سفال آشنایی داشته و از عهده طراحی، تهیه گل مناسب، ایجاد نقش برجسته، انتخاب و انتقال طرح روی سطح و حجم و در حالت چرمینگی، خشک کردن و پخت قطعات، لعاب زنی قطعات پخته شده برآمده و از حوادث احتمالی پیشگیری نماید.	
ویژگی های کارآموزورودی:	
حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره راهنمایی	
حداقل توانایی جسمی: متناسب با شغل مربوطه	
مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد	
طول دوره آموزشی :	
طول دوره آموزش	: ۱۶۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۳۹ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۲۱ ساعت
- زمان کارآموزی در محیط کار	: - ساعت
- زمان اجرای پروژه	: - ساعت
- زمان سنجش مهارت	: - ساعت
روش ارزیابی مهارت کارآموز:	
۱- امتیاز سنجش نظری(دانش فنی): ۲۵٪	
۲- امتیاز سنجش عملی : ۷۵٪	
۲-۱- امتیاز سنجش مشاهده ای: ۱۰٪	
۲-۲- امتیاز سنجش نتایج کار عملی: ۶۵٪	
ویژگیهای نیروی آموزشی:	
حداقل سطح تحصیلات: لیسانس مرتبط	

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: نقش برجسته کاری روی سفال

فهرست توانایی های شغل

ردیف	عنوان توانایی
۱	توانایی تشخیص تاریخچه هنر سفال
۲	توانایی طراحی
۳	توانایی تهیه گل مناسب
۴	توانایی ایجاد نقش برجسته
۵	توانایی انتخاب و انتقال طرح روی سطح و حجم
۶	توانایی ایجاد طرح روی قطعه در حالت چرمینگی
۷	توانایی خشک کردن و پخت قطعات
۸	توانایی لعاب زنی قطعات پخته شده
۹	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشتی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳	۱	۲	<p>توانایی تشخیص تاریخچه هنر سفال</p> <p>۱-۱ آشنایی با سابقه هنر سفال در ایران</p> <p>۱-۲ آشنایی با تاریخچه سفال در جهان</p> <p>۱-۳ آشنایی با تأثیر متقابل اقتصاد و سفال</p> <p>۱-۴ شناسایی اصول شناخت تاریخچه هنر سفال</p>	۱
۳۵	۳۰	۵	<p>توانایی طراحی</p> <p>۲-۱ آشنایی با مفهوم طراحی (دیدن، تجزیه و تحلیل، اجرا)</p> <p>۲-۲ آشنایی با عناصر و مبانی طراحی</p> <p>- نقطه</p> <p>- خط</p> <p>- سطح</p> <p>- حجم</p> <p>۲-۳ شناسایی اصول طراحی از روی مدل‌های ساده و تجزیه آنها به اشکال ساده</p> <p>۲-۴ شناسایی اصول کار کردن با عناصر نقطه، خط، سطح، حجم و ایجاد سطوح و احجام مختلف</p> <p>۲-۵ شناسایی اصول طراحی از طبیعت، هندسه مناظر، سطوح مختلف دور و نزدیک و عمق</p> <p>۲-۶ آشنایی با آناتومی بدن انسان و حیوان</p> <p>۲-۷ شناسایی اصول طراحی از بدن انسان، حیوان و مجسمه‌ها</p> <p>۲-۸ آشنایی با تکنیک‌های مختلف طراحی</p> <p>- طراحی با مداد</p> <p>- قلم و مرکب</p> <p>- ذغال</p>	۲

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			- پاستل ۲-۹ آشنایی با ابزار و وسایل طراحی و کاربرد هر کدام ۲-۱۰ شناسایی اصول طراحی با تکنیک های مختلف (مداد، قلم و مرکب، ذغال، پاستل) ۲-۱۱ آشنایی با طراحی مدرن و کاربرد آن ۲-۱۲ آشنایی با نگارگری ایرانی و کاربرد آن ۲-۱۳ آشنایی با نمادها، علائم و اسطوره ها ۲-۱۴ آشنایی با طراحی های قرینه و قرینه سازی ۲-۱۵ شناسایی اصول اجرای طرح های قرینه	
۱۴	۱۰	۴	<p style="text-align: center;">توانایی تهیه گل مناسب</p> ۳-۱ آشنایی با انواع خاک رس و کاربرد هر کدام - کائولن - سایر رس ها ۳-۲ - آشنایی با مواد غیر رسمی، خواص و کاربرد آنها - سیلیس - فلدسپات - مواد غیر رسی دیگر (آهک، شاموت و ....) ۳-۳ شناسایی اصول انجام آزمایشات پلاستیسیته، درصد انقباض، استحکام ۳-۴ شناسایی اصول انتخاب خاک مناسب جهت تهیه گل ۳-۵ آشنایی با ابزار مورد نیاز جهت تهیه گل ۳-۶ شناسایی اصول تهیه گل - آماده سازی گل - ورز دادن و هواگیری گل	

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			- کهنه کردن گل جهت نگهداری و مراقبت از گل	
۲۲	۲۰	۲	<p>توانایی ایجاد نقش برجسته</p> <p>۴-۱ آشنایی با نقش برجسته و روشهای ایجاد آن و کاربرد آن</p> <p>- توسط ابزار و دست</p> <p>- به روش تکثیری</p> <p>- توسط اعمال لایه های دوغاب</p> <p>۴-۲ آشنایی با ابزار و وسایل مورد نیاز</p> <p>۴-۳ شناسایی اصول تهیه دوغاب</p> <p>۴-۴ شناسایی اصول قالبگیری از نقش</p> <p>۴-۵ شناسایی اصول ایجاد نقش برجسته به روی تکثیری</p> <p>۴-۶ شناسایی اصول ایجاد نقش برجسته توسط ابزار و دست</p> <p>۴-۷ شناسایی اصول ایجاد نقش برجسته توسط اعمال لایه های دوغاب</p>	
۱۴	۱۰	۴	<p>توانایی انتخاب و انتقال طرح روی سطح و حجم</p> <p>۵-۱ آشنایی با طرح مورد نیاز</p> <p>۵-۲ آشنایی با تناسب و هماهنگی طرح با سطح و حجم</p> <p>۵-۳ آشنایی با ابزار و وسایل انتقال طرح و کاربرد آنها</p> <p>۵-۴ آشنایی با روشهای انتقال طرح</p> <p>۵-۵ شناسایی اصول اجرای مستقیم طرح روی زمینه</p> <p>۵-۶ شناسایی اصول اجرای غیر مستقیم طرح روی زمینه</p> <p>- سوزن کاری، شابلون فشار، کاربن</p>	
۲۸	۱۸	۱۰	<p>توانایی ایجاد طرح روی قطعه در حالت چرمینگی</p> <p>۶-۱ آشنایی با ابزار و وسایل مورد نیاز</p> <p>۶-۲ شناسایی اصول ایجاد طرح روی سطح و حجم در حالت چرمینگی</p> <p>۶-۳ آشنایی با میزان ضخامت قطعه متناسب با طرح</p>	

شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۴-۶	شناسایی اصول پرداخت سطح قلم خورده			
۵-۶	شناسایی اصول پرداخت نهایی و تکمیل کار			
۷	توانایی خشک کردن و پخت قطعات	۲	۱۰	۱۲
۱-۷	آشنایی با خشک کردن قطعات			
۲-۷	شناسایی اصول خشک کردن قطعات			
۳-۷	آشنایی با انواع کوره و کاربرد آنها			
۴-۷	شناسایی اصول چیدن قطعات در کوره			
۵-۷	شناسایی اصول روشن کردن و کنترل دمای کوره			
۶-۷	شناسایی اصول خاموش کردن کوره و تخلیه آن			
۸	توانایی لعاب زنی قطعات پخته شده	۵	۲۰	۲۵
۱-۸	آشنایی با آماده سازی لعاب			
۲-۸	شناسای اصول آماده سازی دوغاب لعاب			
۳-۸	آشنایی با روشهای لعاب زنی			
	- غوطه وری			
	- پیستوله			
	- قلم مویی			
	- آبشاری			
۴-۸	شناسایی اصول لعاب زدن قطعات با روشهای غوطه وری، پیستوله، قلم مویی، آبشاری			
۵-۸	شناسایی اصول چیدن قطعات لعاب زده در کوره			
۶-۸	شناسایی اصول تخلیه کوره			
۹	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشتی	۵	۲	۷
۱-۹	آشنایی با حوادث شغلی و علل بروز آنها			

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: نقش برجسته کاری روی سفال

اهداف و ریزبرنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			آشنایی با وسایل ایمنی و بهداشت کار فردی	۹-۲
			شناسایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی	۹-۳
			آشنایی با عوارض جانی، علل آنها و اصول انجام کمک‌های اولیه	۹-۴
			آشنایی با آتش سوزی، علل و اصول آتش نشانی	۹-۵

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	وسایل کمک آموزشی		
۲	مداد		
۳	کاغذ		
۴	تخته شاسی		
۵	مداد B		
۶	ذغال		
۷	تخته زیر دستی		
۸	گیره دار		
۹	مرکب		
۱۰	پاستل		
۱۱	قلم فلزی		
۱۲	مجسمه و مدل‌های زنده		
۱۳	کاغذ پوستی		
۱۴	کاغذ ساده کاربن		
۱۵	همزن آزمایشگاهی		
۱۶	لوح گچی		
۱۷	دستگاه فخر کورن		
۱۸	قالب گچی انقباض و استحکام		
۱۹	کاردک		
۲۰	آسیاب		
۲۱	اکسترودر		
۲۲	الک		
۲۳	وردنه		
۲۴	سیم		
۲۵	نایلون		
۲۶	مخزن پلاستیکی دردار		
۲۷	انواع قالب		
۲۸	چکش لاستیکی		
۲۹	هاون چینی		
۳۰	قلم تیزبر		
۳۱	سطل پلاستیکی		
۳۲	قلم دم پهن		

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل : نقش برجسته کاری روی سفال

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسایل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۳۳	قلم سیمی		
۳۴	مقوا		
۳۵	سوزن		
۳۶	قلم استنسیل		
۳۷	اشل		
۳۸	قلم تخت		
۳۹	قلم سیمی		
۴۰	قلم دنداندار		
۴۱	قلم چشم بادامی		
۴۲	اسفنج		
۴۳	سمباده نرم		
۴۴	خشک کن		
۴۵	انواع کوره		
۴۶	قطعات خشک شده		
۴۷	تجهیزات کوره		
۴۸	ترکیب لعاب		
۴۹	قطعات بیسکویت شده		
۵۰	مگنت		
۵۱	وسایل آتش نشانی		
۵۲	وسایل کمکهای اولیه		